UUTISET

Vaalirahakohulla on joka tapauksessa jo nyt ollut korruptiota vähentävä vaikutus. **LAURI TARASTI**

VESA MOILANEN/LEHTIKUVA

Kansanedustaja Ilkka Kanerva (oik.) ja liikemies Kyösti Kakkonen osallistuivat lahjusoikeudenkäyntiin Helsingin käräjäoikeudessa viime vuoden marraskuussa. Taustalla Arto Merisalo (vas.) ja asianajaja Harri Vento.

EU:n tilintarkastustuomioistuin pitää cap-esitystä monimutkaisena

EU:n varainkäyttöä valvova tilintarkastustuomioistuin arvostelee komission esitystä EU:n maatalouspolitiikan uudistuksesta.

Tilintarkastustuomioistuimen mielestä komission esitys on liian monimutkainen. Esimerkiksi maaseudun kehittämistoimia säädellään esityksessä kuudessa eri sääntökokonaisuudessa. Myös täydentävien ehtojen hallintaa ja valvontaa pidetään liian monimutkaisina.

Tilintarkastajien mielestä varsinkin EU:n kokonaan maksamilla maataloustuilla pitäisi olla konkreettisemmat tavoitteet, joiden toteutumista voitaisiin mitata.

Ongelmia nähdään myös aktiivisen viljelijän määrittelyssä ja tukikattojen toiminnassa. Viraston mielestä komission pitäisi esittää yksinkertainen ja selkeä aktiivisen viljelijän määritelmä, jotta vältetään tukien maksaminen henkilöille, jotka eivät tosiasiallisesti harjoita maataloutta.

Tilintarkastustuomioistuin on huolissaan siitä, että komissio lupaa nuorille viljelijöille lisätukia vuodeksi 2014 mutta ei varmista niiden rahoitusta seuraavina vuosina.

Tuomioistuin kiinnittää huomiota myös uudistuksen toimeenpanosäännösten selkeyteen ja yksinkertaisuuteen, jotta kansalliset maksajaviranomaiset saavat tukien maksatukset ajoissa käyntiin.

MT

Koskinen blogissaan: Suomi aloittaa 141-paketin valmistelun

Suomi käynnistää Etelä-Suomen kansallisen 141-tuen jatkoa koskevan valmistelun, kirjoittaa maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** (kok.) blogissaan torstaina.

Koskinen kertoo, että valtiosihteeri **Risto Artjoki** kokoaa ennen kesää epävirallisen työryhmän tarkastelemaan 141-tukiin liittyvää maatalouspolitiikan uudistuksen tilannetta. Työryhmään kutsutaan tuottajien ja tutkimuslaitosten edustajia.

Valmistelu on vaikeaa, koska yhtä aikaa 141-ratkaisun kanssa – vuoden 2014 alussa – vaihtuu myös EU:n maatalouspolitiikan ohjelmakausi. Tuottajajärjestöt ovat kiirehtineet valmistelua.

Koskisen mukaan 141-tukipakettia rahamäärineen ja tukikohteineen ei voida neuvotella ja ratkaista ennen peruslinjauksia yhteisen EU-maatalouspolitiikan rahoituksesta ja toimenpiteistä.

”Kiihtyvä keskustelu EU:n budjetista rahoituskaudella 2014–2020 on jäsenmaiden välillä käynnissä, mutta valmista tulosta ei ole näköpiirissä kovin nopeasti. Samalla joudutaan odottamaan kansallisen rahoituksen suunnittelua ja sovittamista kokonaisuuden osaksi”, Koskinen kirjoittaa.

Koskinen arvioi, että aikataulu tukipolitiikan rahoituksen yksityiskohtien selviämiseksi venyy väkisin loppuvuoteen ja ensi vuoden puolelle.

MAIJA ALA-SIURUA

www.mmm.fi/fi/index/luonnonvarayhteistyo/luonnonvarauutiset/120419_koskisenblogi.html

Nova-yhtiöiden vaalirahoista tuli kovat tuomiot

Arto Merisalo ja Tapani Yli-Saunamäki joutuvat vankilaan. Ilkka Kanerva sai ehdollisen rangaistuksen. Tuomitut aikovat valittaa tuomioistaan.

Helsingin käräjäoikeus antoi keskiviikkona tuomiot Nova-yhtiöiden antamasta vaalirahoituksesta.

Kokoomuksen kansanedustaja **Ilkka Kanerva** tuomittiin ehdolliseen vankeuteen virkavelvollisuuden rikkomisesta ja törkeästä lahjuksen ottamisesta.

Rikokset liittyivät Kanervan syntymäpäivien rahoitukseen ja hänen puheenjohtajuuteensa Varsinais-Suomen liitossa. Oikeus katsoi, ettei Kanerva ole tekojensa takia sopiva hoitamaan tällaista julkista tehtävää.

Kanerva aikoo valittaa tuomiostaan hovioikeuteen.

Kovimmat tuomiot Nova-yhtiöihin liittyvistä talousrikoksista käräjäoikeus langetti yhtiöiden johtotehtävissä toimineille **Arto Merisalolle**, **Pauli Hakalalle** ja **Tapani Yli-Saunamäelle**.

Syyttäjien vaatimukset menivät pääosin läpi. Merisalo sai kuusi vuotta, Hakala neljä vuotta ja Yli-Saunamäki kolme ja puoli vuotta ehdotonta vankeutta.

Myös Merisalo ja Yli-Saunamäki valittavat tuomiostaan.

Velkojille viiden miljoonan tappiot

Käräjäoikeuden mukaan Nova-yhtiöiden holtiton rahankäyttö aiheutti velkojille noin viiden miljoonan euron vahingot.

Oikeus toteaa tuomiossaan, että Kanervaa tuettiin mitä ilmeisimmin siksi, että hänellä oli vaikutusvaltaa muun muassa Varsinais-Suomen liitossa.

Novalla puolestaan oli isoja hankkeita alueella yhdessä liikemies **Toivo Sukarin** kanssa. Sukari sai lahjonnasta kahdeksan kuukautta ehdollista. Liikemies **Kyösti Kakkosen** syyte hylättiin.

Käräjäoikeuden mielestä Nova pyrki vauhdittamaan lahjuksilla myös Rovaniemen moottorikelkkatehtaan rakennushanketta. Lahjukset suunnattiin kaupunginhallituksen silloiselle puheenjohtajalle **Ari Ruotsalaiselle** vaalituen muodossa.

Oikeus langetti kymmenen kuukauden ehdollisen vankeusrangaistuksen Ruotsalaiselle, joka aikoo valittaa tuomiostaan.

Harvinaisen kovat tuomiot

Lapin yliopiston rikosoikeuden professorin **Terttu Utriaisen** mielestä entisten Nova-pomojen tuomiot eivät ole lajissaan erityisen ankaria.

Hän pitää entisten Nova-pomojen tuomioita talousrikoksista kuitenkin erittäin harvinaisina.

”Hirvittävän harvoin meillä annetaan näin kovia rangaistuksia talousrikoksista. Siinä mielessä tuomioita ei kuitenkaan voi pitää kovina”, että kyse on konkurssirikoksista, hän kommentoi.

Utriaisen mielestä Nova-yhtiöihin liittyvällä sotkulla on jo ollut seurauksensa.

”Menettelytavat ja lainsäädäntö ovat jo muuttuneet. Sen jälkeen, kun rypäs alkoi 2006–2007, esimerkiksi lahjuslainsäädäntöä on muutettu”, Utriainen sanoo.

NIKLAS HOLMBERG

Maan tapa sai näpäytyksen

Hyvä veli -verkostot ja tuttujen suosiminen ovat korruptiota

Asiantuntijoiden mielestä vaalirahakohusta annetut tuomiot ovat näpäytys hyvä veli -verkostoille ja niin sanotulle maan tavalle.

”Oikeus on halunnut viestittää, että tällainen toiminta ei kerta kaikkiaan käy. Uskon, että kovilla tuomioilla on jossain määrin myös ennaltaehkäisevä vaikutus”, suomalaista korruptiota tutkinut Vaasan yliopiston julkisjohtamisen professori **Ari Salminen** arvioi.

Myös vaalirahoituslainsäädännön uudistamista johtanut **Lauri Tarasti** pitää tuomioita merkittävinä ennakkopäätöksinä. Hänen mukaansa kuitenkin ennenaikaista sanoa mitään lopullista, ennen kuin tuomiot ovat lainvoimaisia.

”Vaalirahakohulla on joka tapauksessa jo nyt ollut korruptiota vähentävä vaikutus. Esimerkiksi viime eduskuntavaaleissa ei havaittu mitään epäselvyyksiä”, Tarasti muistuttaa.

Salmisen mukaan suomalainen korruptio liittyy useimmiten juuri julkisen hallinnon ja talouselämän läheisiin kytköksiin, niin sanottuihin hyvä veli -verkostoihin.

”Hyvä veli -verkostoista on kyse silloin, kun järjestellään piirin sisällä etuja siten, että syntyy vastavuoroisuuden tarve. Korruptioon liittyy myös, että asioita halutaan hoitaa salassa julkisuudelta”, Tarasti sanoo.

Kyselytutkimusten mukaan myös tuttujen tai sukulaisten suosiminen tai ylipäätään huono hallinto on Suomessa varsin tavallista.

”Yleisesti ottaen Suomi on kuitenkin yksi vähiten korruptoituneista maista. Varsinkin niin sanotut raskaamman korruption muodot ovat harvinaisia”, Salminen sanoo.

Kaavoituspolitiikka altista korruptiolle

Nova-yhtiöiden kaltaiset tilanteet, joissa kaavoituspäätöksiin yritetään vaikuttaa rahalla, ovat asiantuntijoiden mukaan harvinaisia, mutta kaavoituspolitiikka on periaatteessa altista väärinkäytöksille ja epäterveille kytköksille.

”Erilaista lobbausta ja painostusta kaavoituspäätöksien yhteydessä varmasti harrastetaan, mutta sanoisin, että tällainen suoranainen lahjonta on erikoistapaus”, Tarasti arvioi.

Poliittisen korruption yleisyydestä menneinä vuosikymmeninä ei ole juuri tutkimustietoa, mutta esimerkiksi puoluerahoituksen ja kuntien tonttipolitiikan kytköksistä on puhuttu paljon.

”Kyllähän muistelmista löytyy kertomuksia näistä. Pitää kuitenkin huomioida, että 1960- ja 1970-luvuilla kulttuuri oli ihan erilainen. Media ei juuri tutkinut kytköksiä. Taustalla vaikutti vielä kylmä sota. Poliitikkoja rahoittivat myös suurvaltojen tiedustelupalvelut”, Tarasti muistuttaa.

NIKLAS HOLMBERG

Keskusta syyttää hallitusta keskittämispolitiikasta

Tyylipuhdas suoritus keskittämisestä, kansanedustaja **Anu Vehviläinen** (kesk.) määritteli hallituksen liikennepoliittisen selonteon.

Vehviläisen mukaan hallitus puhuu häveliäästi virtaviivaistamisesta kun valtion ylläpitämiä teitä siirretään yksityisten ihmisten vastuulle.

Eduskunta keskusteli keskiviikkona hallituksen liikennepoliittisesta selonteosta. Selonteossa esitetään suurimmat rahat moottoriteiden, valtaväylien ja rataverkoston rakentamiseen ja kunnostamiseen.

Opposition mielestä hallituksen päätös siirtää 100 miljoonaa euroa uusien väylien rakentamisesta nykyverkon kunnossapitämiseen ei riitä.

Rahat menevät valtateiden kunnostamiseen, kun samaan aikaan alempi tieverkko rapautuu.

Vehviläistä huolestuttaa, etteivät eri puolilla maata asuvat ihmiset ole tasa-arvoisia. Perussuomalaisetkaan eivät hyväksy eriarvoistamista.

”Hallituksen liikennepolitiikalla ei pidetä koko maata asuttuna vaan rapautetaan maaseudun kehittämismahdollisuuksia”, ryhmäpuheenvuoron pitänyt **Ari Jalonen** sanoo.

Myös Etelä-Suomen suosimista kritisoitiin eduskunnassa voimakkaasti.

Kokoomuksen ja sosiaalidemokraattien ryhmäpuheenvuoroissa alemman luokan teitä ei mainittu lainkaan.

Samaa mieltä oppositio ja hallitus ovat tieverkoston nykytilasta ja haasteista.

MT